

LA EPÍSTOLA DEL APÓSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

Salutación

1 Huēj huin Pablo. Ni huīnj 'ngo tsínj apóstol tsínj a'mi si-nuguan' Jesucristo rian ni ngüi. Ni hué daj huin ruhua Yan'anj si guí'yā. Ni arūnj yanj carta nan a'ní rian a ni é re' huin ni é re' ni tsínj sa' rian Yan'anj mān xuman' Efeso. Ni xuman ruhua á re' ni'yaj á re' Cristo Jesús. **2** Ni huin ruhuāj sisi guí'yaj Yan'anj huin chrej né' nga Señor Jesucristo sinduj rian ni é re'. Ni gahuin din'inj ruhua ni é re', guí'yaj nungüej sij, ruhuāj aj.

Bendiciones espirituales en Cristo

3 Ga'mi sa' né' rian Yan'anj huin chrej Señor Jesucristo. Ni da xata' riqui nin' ruhua Yan'anj daran' nuguan' sa' rian xi'í si nicaj dugüi' né' nga Cristo. **4** Hué dan ni asij guí'yaj Yan'anj xungüi, ni hua nacui Yan'anj né' sisi guinicaj dugüi' né' nga Cristo. Ni gahuin né' tsínj sa' rian Yan'anj tsínj nitaj si da'ui gaquin' mánj. Hué daj gani sa' ruhua Yan'anj xi'í né' asij ná sno'o. **5** Ni xi'í si i ruhua Yan'anj ni'yā né', ni gani ruhuaj gahuin né' da'ni xi'í Jesucristo. Daj si da'nga' daj garan'

ruhua Yan'anj si guí'yā ngā né!. **6** Ni xi'í daj ga'mi sa' né' rian Yan'anj xi'í si nico sinduj riqui Yan'anj rian né!. Ni hué daj guí'yaj Yan'anj sinduj rian né' xi'í si nico' né' Cristo. Ni 'i ruhua Yan'anj ni'yā si'.

7 Ni naráñj si-tun man'an sí' rian si-gaquin' né!. Ni guinicaj Yan'anj niman nico xi'í si-gaquin' né!. Daj si ducu gani sa' ruhua Yan'anj xi'í né!. **8** Ni sinduj riquij rian né' 'yaj sisi gahuin chrun né' daj guí'yaj sa' né', ni daj gunun sa' né!. **9** Ni huin ruhua Yan'anj sisi xacaj né' cuenta daj hua nuguan' naca huin nuguan' a'mi xi'í daj huin ruhua man'an Yan'anj guí'yā xi'í né' huin né' ni tsínj nico' Jesús. **10** Daj si güi ganahuij xungüi, ni huin ruhua Yan'anj sisi ganahuin nuguan'an daran' si mān xata' nga daran' si mān rian xungüi nan. Ngaa ni guinicaj sun Cristo rian daran'anj.

11 Ni xi'í Cristo, ni ganacui Yan'anj ni únj. Ni nahuin ra'a únj ni rasun riqui Yan'anj rian únj. Ni hué daj hua gani ruhua Yan'anj xi'í únj. Ni Yan'anj 'yaj daran'anj daj rún' aran' ruhuaj. **12** Ni hué ni únj huin tsínj gana'uij sini sisi guí'yaj sa' Cristo nga ni únj. Ni xi'í daj ni nata' ni únj sisi dugu'naj 'yaj man'an Yan'anj.

¹³Ni xi'í Cristo hué daj gahuin nga ni é re' nej. Daj si ngaa gunun ni é re' nuguan' x̄anga' huin nuguan' ataj sisi¹ nacaj Yan'anj ni é re', ni guxuman ruhua ni é re' ni'yaj ni é re' Cristo. Ni daj rún' 'yaj ni tsínj nicaj sun ngaa ru'man ni sij sello rian ni yanj, ni hué daj gui'yaj yya Yan'anj nga á re' ngaa riqui Yan'anj Espíritu Santo rian án re'. Xi'í daj, ni ni'i yya ni é re' sisi² huin ni é re' da'níj Yan'anj. ¹⁴Ni xi'í si riqui Yan'anj Espíritu Santo rian né', ni ni'i yya né' sisi³ nahuin ra'a né' daran' nuguan' sa' hua gataj yya Yan'anj si riquij rian né'. Ngaa ni ga'mi sa' daran' né' xi'í si hua 'ueé Yan'anj.

El espíritu de sabiduría y de revelación

¹⁵Hué dan ni⁴ gunun man'anj nuguan' sisi⁵ guxuman ruhua ni é re' ni'yaj ni é re' Señor Jesús. Ni⁶ gunun man'anj nuguan' sisi⁷ i ruhua ni é re' ni'yaj ni é re' daran' ni tsínj sa' nico⁸ Yan'anj nej. ¹⁶Xi'í daj ni nitaj si a'nin' ruhuāj naga'uij si guruhua Yan'anj xi'í ni é re' mánj. Ni⁹ nanun ruhuāj ngaa achínj jni'yā rian Yan'anj xi'í ni é re'. ¹⁷Ni hua 'ueé Yan'anj huin chrej Jesucristo. Ni¹⁰ achínj jni'yā rian Yan'anj sisi¹¹ riqui Yan'anj nuguan' chrun sa' gunun niman án re'. Ni¹² achínj jni'yā sisi¹³ gunun sa' ni é re' nuguan' digyán Yan'anj chruhua niman ni é re'. Ngaa ni¹⁴ guini'i sa' ni é re' man'an Yan'anj nej.

¹⁸Ni¹⁵ achínj jni'yā rian man'an Yan'anj sisi gara da'nga' ruhua ni é re' daj hua si sa' ana'uij ni é re' si riqui Yan'anj rian án re'.

Daj si gaquínj Yan'anj ni é re' sisi¹⁶ guinicaj dugüi' ni é re' nga man'an Yan'anj. Ni nin' ruhua hua sa' si riqui Yan'anj rian né', tsínj sa' nico¹⁷ Yan'anj anj. ¹⁹⁻²⁰Ni¹⁸ achínj jni'yā rian Yan'anj sisi¹⁹ guini'i ni é re' daj nicaj Yan'anj nin' ruhua fuerza xi'í né' huin né' ni tsínj xuman ruhua ni'yaj Yan'anj. Ni hué fuerza daj digyán Yan'anj rian ni ngüi²⁰ ngaa ganá'nij Cristo scanij ni níman. Ni²¹ gui'yaj Yan'anj sisi²² gane sí' ne' chrej ra'a sa' Yan'anj xata'. ²³Ni²³ gui'yaj Yan'anj sisi²⁴ guinicaj Cristo sun rian daran' gobierno nga rian daran' yan'anj mān chruhua xungüi nej, rian daran' tsínj huin achij nej, daran' fuerza mán chruhua xungüi²⁵ nan nej. Ni hué daj guinicaj Cristo sun ango xungüi ga'na' nej. ²⁶Ni²⁶ gui'yaj Yan'anj sisi²⁷ gahuin achij Jesús rian daran' ni rasun. Ni ga'ui²⁸ Yan'anj sisi²⁹ guinicaj Cristo sun rian daran' ni rasun xi'í né' ni tsínj nico³⁰ Yan'anj. ²³Ni³¹ daj rún' huin nnee cúj Cristo, ni³² hué daj huin né'. Ni³³ nnee cúj Cristo huin daran' ni ngüi³⁴ nico³⁵ Yan'anj. Ni nin' gachra' riqui Cristo si-nuguan' sij rian daran' ni ngüi.

Salvos por gracia

2 Asij sini ni³⁶ daj rún' huin ni níman huin ni é re', gui'yaj ni nuguan' quij nga ni gaquin' da'ui ni é re'. Sani ga ni'l na' níman án re', gui'yaj Cristo aj. ²Ni³⁷ asij sini gachéj ni é re' daj rún' chéj ni ngüi³⁸ mān chruhua xungüi gaquin' nan nej. Ni³⁹ gui'yaj ni é re' si garan' ruhua sichre huin si nne rian hua rumi'. Ni sichre nicaj sun rian ni ngüi na'uej ruhua dāgahuin rian Yan'anj anj. ³Ni⁴⁰ daj rún' 'yaj ni ngüi⁴¹ daj, ni⁴² hué

daj gachéj daran' né' asij sini. Ni gui'yaj né' si garan' ruhua nneeé cúj né'. Ni dagahuin né' nuguan' quij si gani ruhua niman né'. Xi'í daj ni hua niqan gahuin daran' né' castigo daj rún' gahuin castigo ni ngüi na'ue dagahuin rian Yan'anj daj.

⁴Saní nín' ruhua nani yaco ruhua Yan'anj ni'ya né'. Daj si nín' ruhua 'i ruhua Yan'anj ni'ya né'. ⁵Ni nunj si rún' huin níman huin né' xi'í gaquin' gui'yaj né', saní riqui Yan'anj sisi ga nína' nuguan'an né' nga Cristo. (Ni nacaj Yan'anj ni é re' xi'í sinduj riqui Yan'anj rian ni é re'.) ⁶Ni ganá'nij nuguan'an né' nga Cristo Jesús, gui'yaj Yan'anj. Ni gui'yaj Yan'anj sisi gane né' nga Cristo xata'aj. ⁷Ngaa ni ni güi gane né' xata', ni ga'ue digyán Yan'anj rian né' daj nico huin sinduj gui'yaj Yan'anj xi'í né'. Ni ga'ue guíni'i né' sisi nín' ruhua gahuin 'i ruhua Yan'anj ni'ya né' xi'í si nico' né' Cristo Jesús.

⁸Ni nacaj Yan'anj ni é re' xi'í si xuman ruhua ni é re' ni'yaj ni é re' Yan'anj. Ni hué nan huin 'ngo sinduj riqui Yan'anj rian ni é re'. Sé xi'í si gui'yaj sa' ni é re' huin si ganacaj Yan'anj ni é re' mánj. Saní huin 'ngo sinduj 'yaj Yan'anj rian ni é re' aj. ⁹Ni sé xi'í si 'yaj sa' né', ni nacaj Yan'anj né' mánj. Daj si na'uej ruhua Yan'anj ga'mi xacan né' sisi tsínj sa' huin né'. ¹⁰Ni Yan'anj gui'yaj né' xi'í si guinicó' né' Cristo Jesús. Xi'í daj ni ga'ue gui'yaj sa' né'. Daj si asij sini yan, ni hué daj gani ruhua Yan'anj sisi gui'yaj sa' né' xi'í Cristo Jesús aj.

Reconciliación por medio de la cruz

¹¹Hué dan ni gananun ruhua a ni é re' sisi sé tsínj israelita huin ni

é re' mánj. Ni asij sini ni dugu'naj ni tsínj israelita ni é re' sisi huin ni é re' ni tsínj nun guta' ni sij da'nga' nneeé cúj ni é re' mánj. Ni hué man'an ni sij huin ni tsínj guta' da'nga' nneeé cúj ni sij. ¹²Ni gananun ruhua ni é re' sisi asij sini, ni gahuin anéj ni é re' rian Cristo. Ni gahuin anéj ni é re' rian ni únj ni tsínj israelita nej. Ni nun guíni'i ni é re' daj hua nuguan' gui'yaj yya Yan'anj nga ni tsínj israelita asij ná nga nuguan' gataj yya Yan'anj rian ni sij nej. Ni asij sini ngaa mán ni é re' xungüi' nan, ni nun guíni'i ni é re' Yan'anj mánj. Ni nun gana'uij ni é re' sisi gui'yaj Yan'anj nuguan' sa' rian án re' nej mánj. ¹³Saní yyaj ni nicaj dugüi' ni é re' nga Cristo Jesús. Asij sini gahuin anéj ni é re' rian Cristo. Saní yyaj ni gahuin nichrun' ni é re' rian sij xi'í si gayanj si-tun man'an sij.

¹⁴Cristo gui'yaj sisi gahuin din'inj ruhua né'. Ni hué sij gui'yaj sisi urin xuman' huin ni ngüi israelita nga ni ngüi 'na' anéj chrej. Ni duguane Cristo xingá huin si xi'í unun' nungüej xuman' daj. Ni xingá daj gui'yaj sisi gahuin anéj nungüej xuman' da aj. ¹⁵Ni ngaa gahui' Cristo, ni gui'yaj sij sisi si ga'nin' si-ley Moisés sun rian né' ga mánj. Ni gui'yaj Cristo sisi gahuin nungüej xuman' daj urin xuman' naca sisi guinicaj dugüi' ni ngüi daj nga sij. Ni hué daj gui'yaj sij sisi gahuin din'inj rian daran' né'. ¹⁶Ni ngaa gahui' Cristo rian rugutsi, ni gui'yaj sij sisi na'mi nungüej xuman' daj. Ni gui'yaj sij sisi gahuin din'inj ruhua nungüej xuman' daj nga Yan'anj. Ngaa ni gahuin nungüej rian xuman' daj urin nneeé cúj Cristo aj.

¹⁷Hué dan ní ga'na! Cristo, ní ga'mi sij nuguan' sa' rian án re' ni tsínj 'na' anéj chrej nga rian ni únj ni tsínj israelita sisi gahuin din'inj ruhua né' guiman daran' né' nga Yan'anj anj. ¹⁸Ní xi'í Cristo ní ga'ue gahuin nichrun' daran' né' rian chrej né', gui'yaj man'an Espíritu Santo.

¹⁹Xi'í daj ní sé tsínj 'na' anéj chrej huin ni é re' ga mánj. Ní nitaj si man ni é re' ne' xe' xánj ni é re' mánj. Sani yyaj ní hua si-chrej ni é re' nga ango ni tsínj sa' nico' Yan'anj sisi guinicaj dugüi' daran' né' nga Yan'anj anj. ²⁰Ní daj rún' huin 'ngo hue' sa' huin ni é re'. Ní ni tsínj apóstol, ni tsínj a'mi si-nuguan' Jesucristo yyaj nga ni tsínj ga'mi si-nuguan' Yan'anj asij ná, ní hué ni sij huin ni yej ngaj xi'í hue' daj. Ní yej sa' nan huin achij rian daran' ni yej ngaj xi'í hue' daj. Ní hué Jesucristo huin yej ran nan nne si-cúj hue' aj. ²¹Hué dan ní 'ngo chré' ga daran' né' huin né' ni ngüi nico' Jesucristo. Ngaa ni 'ngo naxuman nuhui sa!. Ní nuhui daj huin daran' né' ni ngüi nico' man'an Señor. ²²Ní xi'í si nicaj dugüi' ni é re' nga Jesucristo, ni gahuin nuguan'an ni é re' nga ango ni ngüi gahuin nuhui daj. Ní huaj naxuman 'ngo hue' sa' huin ducuá Yan'anj rian nne Espíritu Santo aj.

Ministerio de Pablo a los gentiles

3 Huéj huin Pablo. Ní nünj ducuaga' xi'í si nico' man'ānj Cristo Jesús. Ní ran'ānj sayun nan xi'í si ga'mi nuguan' sa' rian ni é re' huin ni é re' ni tsínj 'na' anéj chrej. ²Ní ani ruhuaj sisi hua gunun

ni é re' daj gui'yaj Yan'anj sinduj, ni garasun Yan'anj sun nan gui'yaj sünj xi'í ni é re' aj. ³Ní digyán Yan'anj 'ngo nuguan' riānj huin 'ngo nuguan' nun guini'i ni ngüi guimán asij ná. Ní hua garunj doj nuguan' nan rian yanj ga'ní rian ni é re'. ⁴Ní ngaa gaya ni é re' yanj daj, ni ga'ue xacaj ni é re' cuenta sisi ni'inj nuguan' nun guini'i ni ngüi xi'í Cristo aj. ⁵Ní asij ná ní nun digyán Yan'anj ni nuguan' daj rian ni ngüi mánj. Sani yyaj ní digyán Espíritu Santo ni nuguan' daj rian ni apóstol ni tsínj a'mi si-nuguan' Jesucristo rian ni ngüi nga ango ni tsínj a'mi si-nuguan' Yan'anj huin ni sij ni tsínj hua sa' chruhua niman. ⁶Ní nuguan' nun guini'i ni ngüi huin sisi nahuin ra'a nuguan'an ni ngüi 'na' anéj chrej nga ni ngüi israelita nuguan' sa' gui'yaj yya Yan'anj nga ni tsínj israelita asij ná. Ní daj rún' huin urin mneé cú!, hué daj huin daran' né'. Ní guinicaj dugüi' daran' né' nahuin ra'a né' nuguan' sa' gataj yya Yan'anj rian ni tsínj israelita. Ní hua nahuin ra'a á re' nuguan' sa' da aj.

⁷Ní Yan'anj gui'yaj sisi gahuinj 'ngo tsínj nata' nuguan' sa' daj rian ni ngüi. Ní sun daj huin 'ngo sinduj riqui Yan'anj riānj. Ní gahuin nucuaj gui'yaj sünj, gui'yaj Yan'anj anj. ⁸Huéj huin tsínj hua lij doj daj nga daran' ni tsínj sa' nico' Yan'anj. Sani riqui Yan'anj sinduj riānj sisi gan'anj ga'mi nuguan' sa' scanij ni ngüi 'na' anéj chrej. Ní na'ue nari'ij daj hua nico nuguan' sa' 'na' xi'í Cristo aj. ⁹Ní garasun Yan'anj man'ānj sisi gataj yyaj rian daran' ni ngüi daj hua nuguan' gari

hui Yan'anj asij ná rian ni ngüi. Ni Yan'anj gui'yaj daran'anj. ¹⁰Ni hué daj gahuin yyaj sisi guini'i ni si huin achij mán xata' daj chrun man'an Yan'anj. Ni guini'i ni si huin achij daj xi'lí si digyán né' ni tsínj nico' Yan'anj daj ni'lí sa' Yan'anj daran'anj. ¹¹Ni hué daj gui'yaj Yan'anj daj rún' gani ruhua man'an asij ná sno'o. Ni gahuin yya si gani ruhua Yan'anj xi'lí si ga'na' Señor Jesucristo chruhua xungüi nan. ¹²Ni xi'lí si guxuman ruhua né' ni'yaj né' Jesucristo, ni ga'ue gahuin nichrun' né' gachinj jni'yaj né' rian Yan'anj anj. Ni si guxu'ui' né' mánj.

¹³Hué daj ni achínj jni'yá rian án re' sisí si gahuin ruhua á re' xi'lí si ran'ānj sayun xi'lí ni é re' mánj. Daj si gahui sa' ni é re' xi'lí sayun ran'ānj nan anj.

El amor que excede a todo conocimiento

¹⁴Hué dan ni xi'lí nuguan' nan, ni guiniquin' ráj dacō rian chrej Señor Jesucristo. ¹⁵Ni Yan'anj huin chrej daran' ni xi'nin' ni tsínj mán rian xungüi ngá ni si mán xata' nej. ¹⁶Ni achínj jni'yá rian Yan'anj sisí nari' nucuaj niman án re', gui'yaj Espíritu Santo. Ni ga'ue chracuji' Yan'anj man'an ni é re' xi'lí si hua nico rasun sa' rian Yan'anj anj. ¹⁷Ni achínj jni'yá sisí gane xanga' Cristo chruhua niman ni é re' xi'lí si xuman ruhua á re' ni'yaj á re' sij. Ngaa ni ga'ncia ruhua ni é re' xi'lí si 'i ruhua Yan'anj ni'yaj ni é re' aj. ¹⁸Hué dan ni ga'ue gara da'nga' ruhua ni é re' nga daran' ni ngüi sa' nico' Yan'anj sisí 'i nico ruhua Cristo ni'yaj sij né'. Ni daj rún' hua

'ngo si gara' nico, ni hué daj 'i ruhua Cristo ni'yaj sij né'. Ni daj rún' hua 'ngo si xe'e nico hué daj huaj nej. Ni daj rún' hua 'ngo si gunun nico, ni hué daj huaj nej. Ni daj rún' hua 'ngo si xacan nico hué daj huaj nej. ¹⁹Ni achínj jni'yá rian Yan'anj sisí guini'i ni é re' daj 'i nico ruhua Cristo ni'yaj sij ni é re'. Ni na'ue gunucuaj né' guini'i né' daj hua nico nuguan' nan. Hué dan ni xi'lí si 'i nico ruhua Cristo ni'yaj sij né', ni ga'ue gahuin sa' né' daj rún' hua man'an Yan'anj.

²⁰Yaj ni gataj daran' né' sisí hua sa' nin' ruhua Yan'anj. Ni nicaj Yan'anj fuerza gui'ya nico daj nga si achínj né' nga si ani ruhua né' nej. Ni ga'ue gui'yaj sa' né' xi'lí si nne Yan'anj nga né'. ²¹Yan'anj huin si sa' gataj daran' né' huin né' ni tsínj nico' Jesucristo. Ni Jesucristo digyán sisí hua sa' nin' ruhua Yan'anj nej. Ngaa ni niganj ga'mi sa' daran' né' rian Yan'anj anj. Amén.

La unidad del Espíritu

4 Nünj ducuaga' xi'lí si nico' man'ānj Señor. Ni achínj jni'yá rian án re' sisí gachre sa' ni é re' rian Yan'anj anj. Daj si hua yya gaquínj Yan'anj ni é re' sisí gache sa' ni é re' chruhua xungüi nan. ²Ni gui'yaj ni é re' sisí gahuin ni é re' 'ngo lij rian ni dugüi' ni é re'. Ni ga'mi sa' ni é re' rian ni sij nej. Ni ga'nin' ruhua ni é re' nga ni dugüi' ni é re'. Ni gahuin 'i ruhua á re' ngaa nun aran' ruhua á re' si 'yaj ni dugüi' ni é re' nej. ³Ni niganj ganahuij ruhua ni é re' sisí guinicaj dugüi' uyan daran' ni é re'. Daj si chracuji' Espíritu Santo sisí hué daj

gui'yaj ni é re' xi'í si hua din'inj
gui'man án re' nga ni dugüi' ni é
re'. Ni hué daj gui'yaj ni é re' xi'í
si gahuin din'inj ruhua ni é re',
gui'yaj Cristo aj. ⁴Ni urin nnee cúj
Cristo huin daran' né'. Ni hua urin
Espíritu Santo nne chruhua niman
daran' né'. Ni gahuin yya ruhua
né' sisi gaquínj Yan'anj né'. Ni uyan
ana'uij daran' né' sisi gui'yaj sa'
Yan'anj nga né'. ⁵Ni hua urin Señor
nicaj sun rian né'. Ni urin nuguan'
sa' xuman ruhua né'. Ni gata' nnee
daran' né' xi'í urin Jesucristo.
⁶Ni hua urin Yan'anj huin chrej
daran' né'. Ni Yan'anj nicaj sun
rian daran'anj. Ni 'yaj sun Yan'anj
niman daran' né'. Ni nne Yan'anj
nga daran' né' aj.

⁷Sani hua ganahuin ra'a da
go'ngo né' sinduj daj rún' huin
ruhua Cristo riqui sí' rian né'. ⁸Ni
xi'í daj gataj si-nuguan' Yan'anj:

Ngaah gahui Cristo xata', ni nicaj
sij ni tsínj hua anumi gan'anj
sij.

Ni ga'ui' sij sun sa' rian ni ngüi
aj.

Daj gataj si-nuguan' Yan'anj.

⁹Ni nuguan' nan ataj sisi hua
gahui sij xata'. Ngaah ni huin ruhuaj
gata sisi hua sini ga'na' sij ne' nicaj
ruhua xungüi nan. ¹⁰Ni tsínj ga'na'
nan hué gue sij nahui nan' xata'
rian hua xacan nin' ruhua. Ni xi'í
daj nicaj sun sij rian daran'anj.

¹¹Ni riqui Cristo sisi gahuin da'aj
né' apóstol tsínj gan'anj ga'mi si-
nuguan' sij rian ni ngüi. Ni gahuin
ango né' tsínj ga'mi nuguan' digyán
Yan'anj rian sí'. Ni gahuin angó
né' tsínj ganata' nuguan' sa' sisi
ganacaj Yan'anj ni ngüi. Ni gahuin

ango né' tsínj dugumi ngaa nahuin
yu' ni ngüi nico' Yan'anj. Ni gahuin
ango né' tsínj digyan si-nuguan'
Yan'anj rian ni ngüi aj. ¹²Ni hué
daj huin ruhua Cristo gui'yaj sij nga
go'ngo né' sisi gahuin nica ruhua né'
huin né' ni tsínj hua sa' rian Yan'anj.
Ngaa ni gui'yaj sun né' chracuji né'
ni dugüi' né' ni tsínj nico' Cristo.
Ngaa ni gahuin sa' niman né' huin
né' nnee cúj Cristo. ¹³Ngaa ni daran'
né' guinicaj dugüi' xi'í si xuman
ruhua né' ni'yaj né' Cristo. Ni gara
da'nga' ruhua né' daj hua da'níj
Yan'anj. Ni guisij né' gahuin ran
niman né'. Ngaa ni ga'ue guini'i ni
ngüi sisi hua yya nne Cristo niman
né'.

¹⁴Ngaa ni si gahuin né' daj rún' huin
ni tsin' mánj. Daj si nico' huaj naduna
si ani ruhua anin'inj. Ni sé si 'i xuman
ruhua anin'inj daran' ni nuguan' unun
mánj. Ni si gui'yaj né' daj rún' 'yaj ni
tsin' mánj. Ni si guxuman ruhua né'
si-nuguan' ni tsínj chrun achéj digya'
yun'unj ni ngüi mánj. ¹⁵Ni ga'mi xanga'
né' rian ni dugüi' né' xi'í si 'i ruhua né'
ni'yaj né' ni dugüi' né'. Ngaa ni ga'ue
gahuin ran ruhua né', ni guinicaj dugüi'
uyan né' nga Cristo. Ni nicaj sun Cristo
rian nnee cúj sij huin daran' né' aj. ¹⁶Ni
xi'í Cristo ni 'yaj sun sa' nnee cúj sij
huin né'. Ni daj rún' nicaj dugüi' nin'
nnee cúj né', ni hué daj nicaj dugüi' né'
nga ni dugüi' né' ni tsínj nico' Yan'anj.
Daj si 'yaj fuerza daran' né' sisi uyan
guinicaj dugüi' daran' né'. Ni huaj
gahuin ran ruhua né', 'yaj si-nuguan'
Yan'anj xi'í si 'i ró' ni'l' ni dugüi' aj.

La nueva vida en Cristo

¹⁷Ni hué nuguan' nan ataj snan'án
gunun ni é re' xi'í si nico' né' Señor.

Yyaj ni si gui'yaj ni é re' daj rún' yaj ni tsínj nun ni'i Yan'anj ni tsínj na' anéj chrej mánj. Daj si nitaj si ní'yanj si ani ruhua ni sij mánj. ¹⁸Ni hua rúmi' chruhua niman ni sij. Ni gahuin anéj ni sij rian chrej sa' riqui Yan'anj rian ni ngüi. Daj si nunun ni sij si so'o ni sij aj. ¹⁹Ni nitaj si nahuij ruhua ni sij xi'í gaquin' yaj ni sij. Ni aran' ruhua ni sij gui'yaj ni sij si aran' ruhua nnee cúj ni sij, gui'yaj ni sij.

²⁰Sani nun guini'i ni é re' Cristo sisí hué daj gui'yaj ni é re' mánj. ²¹Ni xanga' gunun ni é re' xi'í Cristo. Ni gahuin chruñ ni é re' si-nuguan' sij. Daj si si-nuguan' sij huin nuguan' xanga' aj. ²²Ni dunaj ni é re' si xi'i gui'yaj ni é re' asij sini. Daj si si gui'yaj ni é re' daj huin 'ngo si xi'i digya' yun'unj man'an ni é re'. ²³Sani nahuin naca niman ni é re' xi'í si ani ruhua ni é re' aj. ²⁴Ni gahuin ni é re' ni ngüi naca, gui'yaj Yan'anj. Ni daj rún' huin man'an Yan'anj huin ni ngüi naca daj. Ngaa ni gui'yaj nica xanga' ni é re', ni gahuin sa' ni é re', gui'yaj Yan'anj anj.

²⁵Hué dan ni si ga'man ruhua á re' rian ni dugüi' ni é re' mánj. Daj si nicaj dugüi' né' huin daran' né' nnee cúj Cristo. ²⁶Ni sisí ga'man ruhua ni é re', ni si gui'yaj ni é re' gaquin' mánj. Ni si ga'man nügüi ruhua á re' mánj. ²⁷Ni si ga'ui' ni é re' chrej rian sichre sisí gatsij sichre niman án re' mánj. ²⁸Tsínj gui'yaj tu, ni duna sij si gui'yaj tu sij aj. Ni gaxi'i sij gui'yaj sun sij sun sa'. Ngaa ni ga'ue guiri' sij si ga'ui' sij rian ni ngüi niqui aj. ²⁹Si ga'uej ruhua á re' ga'mi ni é re' nuguan' quij. Sani

ganahuij ruhua á re' ga'mi ni é re' nuguan' sa' huin nuguan' achin rian ni dugüi' ni é re'. Ngaa ni gahuin sa' doj ni tsínj gunun nuguan' ga'mi ni é re' sisí sa' ga'mi ni é re' aj.

³⁰Si gui'yaj ni é re' si ganani ruhua Espíritu Santo mánj. Ni daj rún' yaj ni tsínj a'ui' sello rian yanj, ni hué daj 'yaj Yan'anj ngá né'. Daj si riqui Yan'anj Espíritu Santo rian né' sisí gahuin níni né' da güi ga'na' nacaj Yan'anj né'. ³¹Duna ni é re' si nan'an ruhua ni é re' aj. Ni duna á re' si a'man ruhua á re' nej. Ni si gunun' ni é re' ngá ni dugüi' í re' mánj. Ni si gaguaj ni é re' ngá ni dugüi' ni é re' mánj. Ni si ga'mi ni é re' nuguan' quij xi'í 'ngo dugüi' ni é re' mánj. Ni duna ni é re' daran' nuguan' quij hua da aj. ³²Ni ga sa' ni é re' ngá ni dugüi' ni é re'. Ni nahuin 'i ruhua go'ngo ni é re' guini'yaj a ni é re' ngá ni dugüi' ni é re' nej. Ni guinicaj ni é re' niman nico rian ni dugüi' ni é re' daj rún' guinicaj Yan'anj niman nico rian ni é re' xi'í Cristo aj.

Andad como hijos de luz

5 Hué ni é re' huin da'níj Yan'anj. Ni 'i ruhua Yan'anj ni'ya ni é re'. Ngaa ni gui'yaj fuerza ni é re' sisí gahuin ni é re' daj rún' huin Yan'anj anj. ²Daran' si gui'yaj ni é re', ni gahuin 'i ruhua ni é re' ngá ni dugüi' ni é re' daj rún' gahuin 'i ruhua Cristo ni'yaj sij né'. Ni naga'ui' sij man'an sij rian Yan'anj xi'í né'. Ni gahuin sij 'ngo ofrenda gahui' sij. Ni garan' ruhua Yan'anj si gui'yaj sij.

³Yyaj ni huin ni é re' tsínj sa' nico' Yan'anj. Ngaa ni a 'ngo ni nuguan'

si ga'ue ga'mi ni é re' daj rún' 'yaj ni tsínj nuna xi'í squira' ni sij mánj. Ni si ga'mi ni é re' xi'í ango nuguan' quij mánj. Ni si gahuin ruhua ni é re' nga si'yaj dugüi' ni é re' nej mánj.⁴ Ni si ga'mi ni é re' nuguan' snan'anj rian dugüi' ni é re' nga nuguan' ni'yun nej, nuguan' huin ducu ruhua ni é re' nej mánj. Daj si nitaj si hua sa' nuguan' daj si ga'mi ni é re' mánj. Maan si ga'u' ni é re' si guruhua Yan'anj anj.⁵ Ni hua tsínj a'mi nga squira' sij. Ni hua tsínj 'yaj ango nuguan' quij hua nej. Ni hua tsínj huin ruhua nga si'yaj dugüi' sij. Ni uyan 'yaj tsínj daj nga ni tsínj nico' ango yan'anj 'yaj ra'a ni sij. Ni ni'l ni é re' sisi si ga'ue gatu ni tsínj 'yaj quij daj rian nicaj sun Cristo nga Yan'anj mánj.

⁶Sí duna ni é re' si ga'mi ni tsínj nuguan' digya' yun'unj huin nuguan' nitaj si ni'yaj rian ni é re' mánj. Daj si xi'í ni nuguan' digya' yun'unj daj, ni gahuin castigo ni tsínj na'ue dagahuin si ataj Yan'anj.⁷ Ngaa ni si guinicaj dugüi' ni é re' nga ni tsínj digya' yun'unj da mánj.⁸ Asij sini ni daj rún' rian rumi' gahuin ni é re'. Sani xi'í si nicaj dugüi' ni é re' nga Señor yyaj, ni daj rún' huin rian xiguin sa' huin ni é re'. Xi'í daj gache ni é re' daj rún' chéj ni tsínj chéj rian xiguin sa' aj.⁹ (Tsínj chéj rian xiguin sa' daj, ni a'mi sa' sij. Ni 'yaj nica sij nej. Ni a'mi sij nuguan' xanga' nej.)¹⁰ Ni gui'yaj fuerza ni é re' sisi gui'yaj sun ni é re' daj rún' aran' ruhua Señor aj.

¹¹ Ni si guinicaj dugüi' ni é re' nga ni tsínj xi'i huin ni tsínj a'mi nuguan' nitaj si ni'yaj mánj. Daj

si mān ni sij rian hua rumi'. Sani sa' huin sisi digyán án re' rian ni tsínj daj sisi nun hua sa' si 'yaj ni sij.¹² Daj si ri'ij si-na'aj ga'mi xi'í nuguan' quij 'yaj hui ni sij.¹³ Sani ngaa xiguin 'yaj yan'an, ni rugüi' ni'l' daran' si 'yaj hui ni sij. Daj si yan'an 'yaj si rugüi' daran'anj.¹⁴ Xi'í daj ni ataj ni ngüi: Nānun ruhuá re' sisi atój re'. Nachica re' scanij ni níman. Ni guixiguin gache re', gui'yaj Cristo aj. Hué daj ataj ni ngüi.

¹⁵ Ngaa ni ga cuidado ni é re' nga si-chrej ni é re'. Si gui'yaj ni é re' daj rún' 'yaj ni tsínj ni'yun mánj. Sani gui'yaj ni é re' daj rún' 'yaj ni tsínj chruñ nuguan' sa' aj.¹⁶ Gui'yaj fuerza ni é re' sisi gui'yaj sa' ni é re' ni güi mán né' aj. Daj si ni güi nan, ni 'yaj quij ni ngüi mān chruhua xungüi nan. Sani hua ní'nij rian né' gui'yaj sa' né'.¹⁷ Xi'í daj ni si gui'yaj ni é re' daj rún' 'yaj ni tsínj ni'yun mánj. Sani gui'yaj fuerza ni é re' sisi gara da'nga' ruhua ni é re' daj huin ruhua Señor gui'yaj á re'.¹⁸ Si ga xini ni é re' mánj. Ni tsínj go'o, ni 'yaj ni sij gaquin' xi'i. Sani gunun sa' Espíritu Santo chruhua niman án re'.¹⁹ Ni ga'mi ni é re' Salmo rian go'ngo dugüi' ni é re' nga chra' huin himno nej, chra' hua sa' güenda niman né' nej. Gara niman ni é re' chra' rian Señor aj.²⁰ Ni niganj ga'ui' ni é re' si guruhua Yan'anj huin chrej né' xi'í daran' nuguan'. Ni hué daj gui'yaj ni é re' xi'í Señor Jesucristo aj.

Someteos los unos a los otros

²¹ Ni gui'yaj 'ueé a ni é re' daj rún' huin ruhua ni dugüi' ni é re', gui'yaj

ni é re'. Ni hué daj gui'yaj á re' xi'í si nyn yan'anj ni é re' Yan'anj.

²²Yun'unj xana hua nica, ni
gui'yaj 'ueé unj si ataj nica unj daj
rún' 'yaj 'ueé unj rian Señor. ²³Daj
si nica unj a'nin' rian unj daj rún'
a'nin' Cristo rian né' huin né' ni
ngüi nico' Yan'anj. Ni hué né' huin
nnee cíj Cristo. Ni Cristo gui'yaj
sisi ganacaj Yan'anj né'. ²⁴Ni daj
rún' dagahuin ni ngüi nico' Yan'anj
si-nuguan' Cristo, ni da'nga' daj
dagahuin yun'unj xana nuguan'
a'mi nica unj.

²⁵Ni gahuin 'i ruhua tsínj sno'o
guini'yaj sij nica sij daj rún' 'i ruhua
Cristo ni'yaj sí' né' huin né' ni ngüi
nico' Yan'anj. Ni naga'ui' sí' man'an
sí' gahui' sí' xi'í né'. ²⁶Ni hué daj
gui'yaj Cristo gahui' sij sisi gahuin
sa' né' rian Yan'anj. Ni nagui'yaj sa'
Cristo né' xi'í nuguan' sa' nga xi'í
nnee gata' nnee né' aj. ²⁷Ngaa ni
ga'ue nahuin ra'a Cristo né' huin né'
ni ngüi gahuin 'ueé, gui'yaj Cristo.
Ni daj rún' hua 'ngo atsij ngaa nitaj
yanj anun, ni nitaj si aran' rianj,
ni hué daj ga' né' ngaa nahuin ra'a
Cristo né'. Ni ga' nica sa' 'ueé né'
rian Cristo aj.

²⁸Hué dan ni daj rún' 'i ruhua 'ngo
tsínj sno'o ni'yaj sij nnee cíj man'an
sij, ni hué daj gahuin 'i ruhua sij
guini'yaj sij nica sij. Tsínj 'i ruhua
ni'yaj nica, ni 'i ruhua sij ni'yaj sij
man'an sij nej. ²⁹Daj si ni a 'ngo ni
tsínj nitaj si huin xan' ruhua ni'yaj
nnee cíj man'an sij. Sanj xa sij sisi
ga fuerza nnee cíj sij. Ni dugumi
sij nnee cíj sij daj rún' 'yaj Cristo
nga ni ngüi nico' Yan'anj anj. ³⁰Daj
si huin né' nnee cíj Cristo xi'í si
huin né' ni ngüi nico' Yan'anj anj.

³¹Xi'í daj: "Ni duna 'ngo tsínj daj
chrej sij nga nni sij. Ngaa ni nahuin
nuguan'an nungüej nica sij. Ni
nungüej nica sij gahuin urin nnee
cúj."

³²Hué nuguan' nan huin 'ngo
nuguan' nico. Ni na'ue gara da'nga'
sa' ruhua né' un sin huin nuguan'
nan ruhuaj gata mánj. Sanj a'mi
xi'í si nica dugüi' Cristo nga ni ngüi
nico' Yan'anj anj. ³³Hué dan ni hua
nian si gahuin 'i ruhua go'ngo ni
é re' ni tsínj sno'o guini'yaj ni é re'
nica ni é re' daj rún' 'i ruhua á re'
ni'yaj á re' man'an án re'. Ni hua
nian si ga níyanj yun'unj xana rian
nica unj.

6 Ni hua nian si dagahuin ni
tsin' si ataj chre nga nni
xi'í si hué daj huin ruhua Señor
si gui'yaj anin'inj. Daj si nuguan'
nan huin 'ngo nuguan' nica yya.
²⁻³Ni ga'nin' Yan'anj sun rián re':
"Guinun yan'anj re' chréj ré' nga nní
ré', ngaa ni guiman sa' re' nico yo'
chruhua xungüi nan." Ni gataj yya
Yan'anj sisi hué daj dagahuin né'
nuguan' nan, ni ga sa' rian né'. Ni
hué nuguan' nan huin nuguan' sini
sisi hué daj ga'mi Yan'anj rian né'.
⁴Ni ni tsínj hua da'níj, ni si guiyaj
ni é re' sisi ga'man ruhua da'níj ni
é re' mánj. Sanj gui'yaj ni é re' sisi
dagahuin da'níj ni é re' si-nuguan'
Señor. Ni gui'yaj ni é re' sisi gahuin
chrún da'níj ni é re' si-chrej Señor
nej.

⁵Ni ni tsínj 'yaj sun rian 'ngo
xuru'ue, ni dagahuin ni é re' si ataj
tsínj daj. Ni ga níyanj ni é re' nga
sij. Ni ga cuidado ni é re' gui'yaj ni
é re' si aran' ruhua sij. Ni gui'yaj
sun ni é re' si-sun sij daj rún' 'yaj á

re' si-sun Cristo. ⁶Ni sé urin ngaa ni'yaj xuru'ue daj, ni gui'yaj sun sa' ni é re' huin ruhua ni é re' mánj. Ngaa ni gani ruhua sij sisí sa' 'yaj sun ni é re', ruhua ni é re'. Sani 'ngo gui'yaj sun ni é re' rian xuru'ue daj rún' 'yaj sun ni é re' rian Cristo. Ni gui'yaj ni é re' si aran' ruhua Yan'anj, gui'yaj á re' aj. ⁷Gahuin nia' ruhua á re' gui'yaj sun sa' á re' si-sun xuru'ue da aj. Ni gani ruhua ni é re' sisí rian Señor 'yaj sun ni é re'. Ni sé rian 'ngo tsínj 'yaj sun ni é re' mánj. ⁸Daj si hua ni'i né' sisí ngaa 'yaj sa' né', ni naru'ue man'an Señor rian né'. Ni nitaj si gahuin sisí tsínj 'yaj sun rian xuru'ue huin né', asi tsínj 'yaj sun si-sun man'an huin né'.

⁹Ni tsínj xuru'ue, ni gui'yaj sa' ni é re' nga ni tsínj 'yaj sun rian ni é re' aj. Ni duna ni é re' si ga'mi huee ni é re' rian ni sij. Ni ni'i ni é re' sisí daj rún' a'nin' Señor nne xata' sun rian ni tsínj 'yaj sun rian ni é re', ni hué daj a'nin' Señor sun rian ni é re' nej. Ni uyan hua daran' né' rian Señor.

La armadura de Dios

¹⁰Ango rin nuguan' huin si gataj snan'ān gunun ni é re' huin ni é re' jnān nga xica'u. Gahuin nucuaj ruhua ni é re' xi'i si nicaj dugüi' ni é re' nga Señor. Ni hué daj gui'yaj ni é re' nga si-fuerza sij. ¹¹Ni daj rún' 'yaj 'ngo snado nūn sij atsij gaga' dugumi sij nnee cúj sij ngaa unun' sij, ni hué daj gui'yaj á re' ga'sa' niman án re' nga nuguan' sa' riqui Yan'anj rian án re' aj. Ngaa ni ga'ue gui'yaj gana á re' rian nuguan' digya' yun'unj 'na' rian sichre aj.

¹²Daj si nitaj si unun' né' nga ni

tsínj hua nnee cúj mánj. Sanj unun' né' nga ni nané xi'i nga ni yan'anj 'yaj quij chruhua xungüi nan nej. Ni a'nin' ni nané xi'i nga ni yan'anj daj rian ni ngüi 'yaj quij mán chruhua xungüi hua rumi' nan. Ni unun' né' nga ni si 'yaj quij mán xata' nej.

¹³Xi'i daj ni dugumi ni é re' niman án re' nga nuguan' sa' riqui Yan'anj rian án re'. Ngaa ni ga'ue gui'yaj gana ni é re' güi gatsij sichre niman ni é re'. Ni ngaa hué daj gui'yaj ni é re', ni ga nica ruhua ni é re' nga si-nuguan' Yan'anj anj.

¹⁴Hué daj ni ga nica ruhua ni é re' nga si-nuguan' Yan'anj. Ni daj rún' nun 'ngo snado xiroj gaga' nga nnij gaga' nūn gatín sij, ni hué daj gunun nuguan' xanga' niman ni é re' sisí gui'yaj gana nuguan' daj rian ni nuguan' digya' yun'unj 'na' rian sichre. Ni daj rún' dugumi 'ngo snado man'an sij nga gató gaga', ni hué daj dugumi ni é re' xi'i chrej nica chéj ni é re' aj. ¹⁵Ni daj rún' niquin' chryu'ng 'ngo snado 'nij sij si-zapato sij, ni hué daj gui'yaj xugüi ni é re' sisí gan'anj ga'mi ni é re' si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi. Ni nuguan' daj 'yaj si huin din'inj ruhua né'. ¹⁶Ni guxuman sa' ruhua ni é re' guini'yaj ni é re' Yan'anj. Ngaa ni daj rún' nicaj 'ngo snado 'ngo gaga' aránj sij man'an sij, ni da'nga' daj ga'ue gui'yaj gana ni é re' rian nuguan' digya' yun'unj 'na' rian sichre. Daj si daj rún' huin 'ngo ra'uej aca huin nuguan' digya' yun'unj daj. ¹⁷Ni gahuin yya ruhua ni é re' sisí nacaj Yan'anj ni é re'. Ngaa ni ga'ue dugumi ni é re' man'an án re' daj rún' 'yaj 'ngo snado nūn chra 'ngo jnahui gaga'. Ni

daj rún' hua espada 'ngo ata sij, ni hué daj hua si-nuguan' Yan'anj riqui Espíritu Santo rian án re'. Daj si ga'ue gui'yaj gana á re' rian sichre gui'yaj nuguan' da aj.

¹⁸Ni niganj gachinj jni'yaj ni é re' rian Yan'anj. Ni chracuij Espíritu Santo si gachinj jni'yaj ni é re' rian Yan'anj. Ni ga gunun niganj ruhua ni é re'. Ni si ga'nin' ruhua ni é re' sisi gachinj jni'yaj ni é re' xi'í daran' né' ni tsínj nico' Yan'anj mánj. ¹⁹Ni gachinj jni'yaj á re' xi'í manl'anj sisi riqui Yan'anj 'ngo nuguan' riānj. Ngaa ni ga'ue ga'mi nucuā nuguan' sa' rian ni ngüi aj. Ni nuguan' naca huin nuguan' 'na' rian Yan'anj daj. ²⁰Ni garasun Yan'anj si gan'anj ga'mi nuguan' sa' rian ni ngüi. Xi'í daj ni anumij cadena. Ngaa ni gachinj jni'yaj ni é re' rian Yan'anj xi'ij sisi si guxu'uij ga'mi xi'í Yan'anj. Daj si hua nian si hué daj ga'mi rian ni ngüi aj.

Salutaciones finales

²¹Ni Tíquico huin 'ngo jnánj né' tsínj 'i ruhua né'. Ni huin sij 'ngo tsínj sa' chracuij sij si-sun Señor. Ni ga'ue nata' sij daran' si guiran'anj gunun ni é re' nga daran' nuguan' 'yā nej. ²²Xi'í daj ni a'nī si huaj sij rian mān án re' sisi gataj sij gunun ni é re' daj hua mán únj. Ni hué ducuánj daj huin ruhuāj si nari' nucuaj ni é re' nga si-chrej Yan'anj, gui'yaj sij aj. ²³Ni ruhuāj si gahuin din'inj ruhua ni jnánj án re' gui'yaj Yan'anj huin chrej né' nga Señor Jesucristo. Ni hué daj gahuin 'i ruhua go'ngo ni dugüi' ni é re' nej. Ni guxuman ruhua á re' ni'yaj á re' Yan'anj, ruhuāj aj. ²⁴Ni huin ruhuāj sisi gui'yaj Yan'anj sinduj rian daran' ni é re' huin ni é re' ni ngüi 'ngo 'i xanga' ruhua ni'yaj Señor Jesucristo. Amén.